

REGLERNE OM JORDBEARBEJDNING FORUD FOR VÅRSÅEDE AFGRØDER

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Planlægger du vårsæd på en mark, skal du være opmærksom på hvornår du må foretage jordbearbejdning. Der er en række undtagelser fra reglerne, hvoraf to er nye fra i år.

- **Nyt**
- Hvem skal overholde reglerne?
- Definition af jordbearbejdning
- Sådan er reglerne for jordbearbejdning efter høst forud for vårsåede afgrøder
- Følgende arealer er undtaget fra reglerne om forbud mod jordbearbejdning:
- Hvornår er det tilladt at jordbearbejde på arealer med efterafgrøder?
- Nedvisning
- Undtagelsesbestemmelser for arealer med kartoffelbrok og kartoffelcystenematoder
- Undtagelsesbestemmelsen for arealer med majshelsæd, som er angrebet af majshalvmøl
- Hvilken betydning har reglerne for arealer, hvor der skal dyrkes vårsæd?
- Hvilken betydning har reglerne for arealer, hvor der skal dyrkes vintersæd?

Nyt

Det er blevet afklaret ved Landbrugs- og Fiskeristyrelsen at halmstrigling og dræning er undtaget fra forbuddet mod jordbearbejdning forud for vårsåede afgrøder. Desuden er reglerne for arealer med efterafgrøder præciseret, se mere længere nede i teksten.

Hvem skal overholde reglerne?

Virksomheder med en årlig omsætning på over 50.000 kr. fra plante- og/eller husdyravl og som

dyrker et samlet areal på mindst 10 ha, skal overholde reglerne om forbud mod jordbearbejdning efter høst forud for vårsåede afgrøder. Det gælder uanset om virksomheden er tilmeldt Register for Gødningsregnskab eller ej.

Definition af jordbearbejdning

Jordbearbejdning omfatter i denne sammenhæng, alle former for bearbejdning af jorden, som foretages i forbindelse med jordbrugsmæssig anvendelse som fx pløjning og harvning. Altså alle aktiviteter i marken, der har til hensigt at bearbejde jorden eller afgrødestubben.

Følgende aktiviteter anses ikke som jordbearbejdning: Høst, presning, indsamling af halm, kalkning, tromling, overfladisk halmstrigling, der har til formål at fordele halmene jævnt på arealet, etablering og vedligeholdelse af dræn samt nedfældning af gylle på udlægsgræs efter korn eller helsæd.

Sådan er reglerne for jordbearbejdning efter høst forud for vårsåede afgrøder

Hovedreglen er, at der ikke må foretages jordbearbejdning forud for vårsåede afgrøder fra høst af forfrugt til henholdsvis:

- 1. oktober på lerjord, JB 7-9
- 1. november på lerjord, JB 5-6 og 10-11
- 1. februar på sandjord, JB 1-4

Tabel 1. Oversigt over tidspunkter for forbud mod jordbearbejdning.

Tidspunkt	Fra høst 2017	Fra 1. oktober 2017	Fra 1. november 2017	Fra 1. februar 2018
Aktivitet	Forbud mod jordbearbejdning før vårsåede afgrøder	Slut på forbud mod jordbearbejdning på lerjord, JB 7-9. Nedvisning af ukrudt og spildfrø må fra denne dato finde sted, på arealer med forbud mod jordbearbejdning	Slut på forbud mod jordbearbejdning på ler- og humus jord med JB 5-6 og JB 10-11. Slut på forbud mod jordbearbejdning på arealer, hvor der har været dyrket kartofler og arealer, hvor der skal dyrkes kartofler i den kommende sæson	Slut på forbud mod jordbearbejdning på sandjord, JB 1-4

Der er en række undtagelser fra reglerne, jf. [Bekendtgørelse om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag nr. 960 af 10. juli 2017 § 18, stk. 3](#), som bliver gennemgået nedenfor.

Følgende arealer er undtaget fra reglerne om forbud mod jordbearbejdning:

- Arealer der drives af virksomheder, der er autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion
- Arealer der drives af bedrifter med under 50.000 kr. i omsætning fra plante- og husdyravl og som dyrker et samlet areal på under 10 ha.
- Arealer hvor der i samme år har været dyrket roer
- Arealer hvor der i det kommende år skal dyrkes sukkerroer til fabrik.
- Arealer hvor der etableres lovpligtige efterafgrøder, husdyrefterafgrøder, MFO-efterafgrøder eller målrettede efterafgrøder.
- Arealer hvor der samme år har været dyrket eller, hvor der i det kommende år skal dyrkes visse gartneriafgrøder. Se listen over disse afgrøder i Tabel 2 nedenfor.
- Arealer hvor der ifølge skriftlig aftale med offentlig myndighed ikke må anvendes sprøjtemidler.
- Arealer hvor der samme år har været dyrket flerårige vedplanter eller, hvor der i det kommende forår skal dyrkes flerårige vedplanter.
- Arealer hvor der samme år har været dyrket kolbe- eller kernemajs.
- Arealer hvor der den kommende dyrkningssæson skal dyrkes kartofler af autoriserede læggekartoffelavlere og avlere af spisekartofler, må der uanset jordtypen jordbearbejdes fra den 1. november.
- Arealer hvor der har været dyrket kartofler, må der jordbearbejdes fra den 1. november - uanset jordtypen.

Hvornår er det tilladt at jordbearbejde på arealer med efterafgrøder?

På arealer med pligtige efterafgrøder, MFO-efterafgrøder, husdyrefterafgrøder eller målrettede efterafgrøder er der fastsat specifikke krav for destruktions tidspunkter, og de er derfor ikke omfattet af det generelle forbud mod jordbearbejdning forud for vårsæd. På arealer, hvor der har været dyrket disse typer efterafgrøder, må der pløjes, eller de må på anden måde destrueres, fra 20. oktober. For udlæg i majs er det dog først fra 1. marts.

De såkaldte frivillige efterafgrøder er ikke undtaget fra reglerne. Ved etablering af "frivillige" efterafgrøder må der foretages en let jordbearbejdning. Efterfølgende jordbearbejdning følger datoerne for jordbearbejdningsreglerne, hhv. 1. oktober for JB 7-9, 1. november for JB 5-6 og 10-11 og 1. februar for JB 1-4.

Nedvisning

Nedvisning af ukrudt og spildfrø på arealer, omfattet af forbuddet mod jordbearbejdning forud for vårsåede afgrøder, må ske fra 1. oktober.

[Til top](#)

Undtagelsesbestemmelser for arealer med kartoffelbrok og kartoffelcystenematoder

På arealer, som har fået pålagt restriktioner fra Landbrugs- og Fiskeristyrelsen om at bekæmpe kartoffelbrok eller kartoffelcystenematoder, må der uanset jordtypen, foretages jordbearbejdning fra 1. oktober.

De arealer, der er pålagt restriktioner fra Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, er automatisk dækket af undtagelsen og fremgår af Internet Markkort (IMK) i Tast selv-service under fanen "Kartofler". Undtagelsen gælder så længe arealet er pålagt restriktioner fra Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, derefter skal arealet igen følge de generelle regler om forbud mod jordbearbejdning.

Undtagelsesbestemmelsen for arealer med majshelsæd, som er angrebet af majshalvmøl

For marker med majshelsæd på sandjord, JB 1-4, hvor det kan dokumenteres, at afgrøden er angrebet af majshalvmøl, kan der søges om dispensation til at foretage jordbearbejdning fra 1. november. På lerjord er det i forvejen muligt at foretage jordbearbejdning fra 1. november på JB 5-6 og 10-11 og fra 1. oktober på JB 7-9. Jordbearbejdning på disse arealer efter 1. november kræver derfor ikke dispensation.

Inden du foretager jordbearbejdningen, skal du indsende en anmeldelse af angrebet til Landbrugs- og Fiskeristyrelsen. [Blanketten, der skal indsendes, finde du på Landbrugs- og Fiskeristyrelsens hjemmeside](#). Blanketten skal downloades og alle felter skal udfyldes, og derefter skal den gemmes på computeren og sendes til majshalvmoel@lfst.dk

Du vil blive kvitteret med en automatisk besked om modtagelse af anmeldelsen.

Efter anmeldelsen skal du opbevare følgende dokumentation på bedriften, som skal fremvises

ved en eventuel kontrol:

- Kopi af den sendte anmeldelsesblanket
- Kvitteringsmail fra Landbrugs- og Fiskeristyrelsen for modtagelse af anmeldelsen
- Konsulenterklæring om angreb af majshalvmøl på det berørte areal

Når ovenstående tre punkter er opfyldt, har du fået dispensation til at jordbearbejde det anmeldte areal fra 1. november 2017. Dispensationen er kun gældende i denne planperiode.

Tabel 2. Oversigt over gartneriafgrøder, der er fritaget fra forbuddet mod jordbearbejdning

122	Kommenfør	429	Jordskok, konsum
123	Valmuefrø	430	Bladpersille
124	Spinatfrø	431	Purløg
125	Bederoefrø	432	Krydderurter (undtagen persille og purløg)
126	Blanding af markfrø til udsæd	434	Grøntsager, andre (friland)
400	Asier	450	Grøntsager, blandinger
401	Asparges	501	Stauder
402	Bladselleri	503	En- og toårige planter
403	Blomkål	513	Jordbær
404	Broccoli	544	Snitblomster og snitgrønt
405	Courgette, squash	651	Dildfrø
406	Grønkål	652	Kinesisk kålfrø
407	Gulerod	653	Karsefrø
408	Hvidkål	654	Rucolafrø
409	Kinakål	655	Radissefrø (inklusive olieræddikefrø)
410	Knoldselleri	656	Bladbede-, rødbedefrø
411	Løg	657	Grønkålsfrø
412	Pastinak	658	Gulerodsfrø
413	Rodpersille	659	Kålfrø (hvid- og rødkål)
415	Porre	660	Persillefrø
416	Rosenkål	661	Kørvelfrø
417	Rødbede	662	Majroefrø
418	Rødkål	663	Pastinakfrø
420	Salat (friland)	664	Skorzonerrod/Skorzonerrodfrø
421	Savoykål, spidskål	665	Havrerodfrø
422	Spinat	666	Purløgfrø
423	Suktermajs	667	Timianfrø
424	Ærter, konsum	668	Blomsterfrø

Særligt for bedrifter der er autoriserede til økologisk jordbrugsproduktion

Denne type bedrifter kan også råde over konventionelle arealer og/eller arealer, der er under omlægning til økologi. Disse arealer er ligeledes undtaget fra reglerne om jordbearbejdning efter høst forud for vårsåede afgrøder.

Hvilken betydning har reglerne for arealer, hvor der skal dyrkes vårsæd?

Reglerne betyder, at i de marker, hvor der skal dyrkes vårsæd det efterfølgende år, må der efter høst, ikke foretages jordbearbejdning før de angivne datoer. Det gælder alle former for jordbearbejdning - også nedmuldning af halm, overfladiske harvninger, grubning mv.

Hvilken betydning har reglerne for arealer, hvor der skal dyrkes vintersæd?

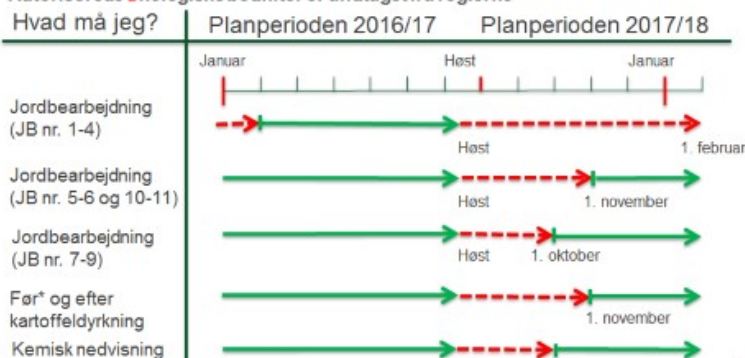
På arealer, hvor der skal dyrkes vintersæd er der ikke restriktioner på jordbearbejdningen. Husk, at erfaringerne viser, at der kun bør stubharves efter høst og forud for vintersæd, hvis du ønsker at:

- Nedmulde halm.
- Etablere et såbed (pløjefri dyrkning)
- Fremprovokere spiring af visse problematiske græsukrudsarter som gold hejre eller spildkorn. For alle andre ukrudsarter er det bedst at lade frøene ligge urørt i stubben.
- Forebygge at spildraps opformerer kålbrot.
- Bekæmpe snegle

Udfør harvningen så øverligt som muligt, så færrest mulige ukrudsfrø bringes ned i en dybde, hvor de går i spirehvil.

Jordbearbejdning efter høst forud for vårsåede afgrøder

Autoriserede økologiske bedrifter er undtaget fra reglerne

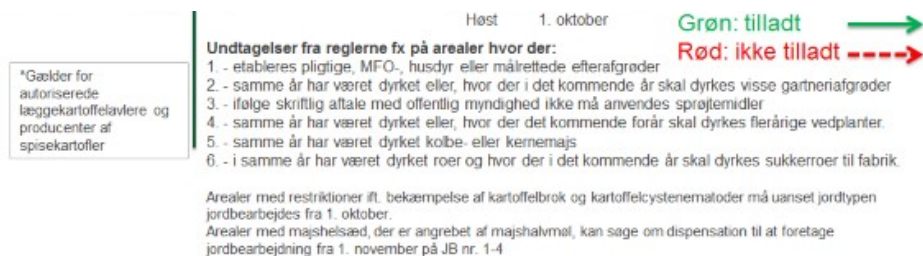

Diagram 1. Reglerne for jordbearbejdning efter høst forud for forårssåede afgrøder (Klik på diagrammet, åben henvisningen og udskriv i A4-størrelse)

[Til top](#)